

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 365 คน จากนั้นผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ชั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่กรอกแล้ว จำนวน 365 ฉบับ จัดหมวดหมู่ตามเพศ อาชีพ และถิ่นที่อยู่อาศัย แล้วตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ระหว่างเพศใช้การทดสอบด้วย t-test (Independent Samples) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนระหว่างอาชีพ และถิ่นที่อยู่อาศัย (หมู่ที่ 1, 7, 14) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)
4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ใช้การประมวลเนื้อหาและนำมาวิเคราะห์และเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งมีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร จำนวน 365 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 365 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	149	40.80
1.2 หญิง	216	59.20
รวม	365	100.00
2. อาชีพ		
2.1 เกษตรกรรม	65	17.80
2.2 รับจ้าง	132	36.20
2.3 ค้าขาย	107	29.20
2.4 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	61	16.70
รวม	365	100.00
3. ถิ่นที่อยู่อาศัย		
3.1 หมู่ที่ 1	243	66.60
3.2 หมู่ที่ 7	64	17.50
3.3 หมู่ที่ 14	58	15.90
รวม	365	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิง จำนวน 216 คน (ร้อยละ 59.20) เป็นชาย จำนวน 149 คน (ร้อยละ 40.80) มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 132 คน (ร้อยละ 36.20) รองลงมาคือค้าขาย จำนวน 107 คน (ร้อยละ 29.20) อาชีพเกษตรกรรม จำนวน 65 คน (ร้อยละ 17.80) และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 61 คน (ร้อยละ 16.70) มีถิ่นที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 1 มากที่สุด จำนวน 243 คน (ร้อยละ 66.60) รองลงมาคือหมู่ที่ 7 จำนวน 64 คน (ร้อยละ 17.50) และหมู่ที่ 14 จำนวน 58 คน (ร้อยละ 15.90)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ด้านที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1	ด้านการเลือกตั้ง	2.50	0.65	น้อย
2	ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	2.28	0.64	น้อย
3	ด้านการแสดงความคิดเห็น	1.99	0.51	น้อย
4	ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	2.85	0.71	ปานกลาง
5	ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	1.91	0.43	น้อย
	รวม	2.30	0.44	น้อย

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X} = 2.85$) อยู่ในระดับน้อย 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.50$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{X} = 2.28$) ด้านการแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 1.99$) และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.91$).

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม รายด้าน และจำแนกเป็นรายข้อ จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการเลือกตั้ง จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล	3.87	1.02	มาก
2	ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล ท่านได้แนะนำให้บุคคลอื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	2.48	1.08	น้อย
3	ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล ท่านได้ชักชวนหรือ โน้มน้าวให้บุคคลอื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	1.99	1.08	น้อย
4	ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลที่ผ่าน ๆ มา ท่านได้ไปฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัคร	2.59	1.03	ปานกลาง
5	ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลที่ผ่าน ๆ มา ท่านได้ไปช่วยรณรงค์หาเสียงให้ผู้สมัคร	1.56	0.89	น้อย
	รวม	2.30	0.65	น้อย

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ปานกลาง 1 ข้อ และระดับน้อย 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ อยู่ในระดับมาก คือ ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล ($\bar{X}=3.87$) อยู่ในระดับปานกลาง คือ ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลที่ผ่าน ๆ มา ท่านได้ไปฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัคร ($\bar{X}=2.59$) และอยู่ในระดับน้อย คือ ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล ท่านได้แนะนำให้บุคคลอื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X}=2.48$) ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล ท่านได้

ชักชวนหรือโน้มน้าวให้บุคคลอื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 1.99$) และในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลที่ผ่าน ๆ มา ท่านได้ไปช่วยรณรงค์หาเสียงให้ผู้สมัคร ($\bar{X} = 1.56$)

2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในช่วงระหว่างรณรงค์หาเสียงและการเลือกตั้ง	2.07	1.26	น้อย
2	ได้เข้าร่วมหาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น โดยการติดป้ายหาเสียง	1.71	1.06	น้อย
3	ได้แสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่นเพื่อนำไปพัฒนาหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1, 7, 14)	2.33	0.96	น้อย
4	ได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1, 7, 14) ต่อกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	2.63	0.90	ปานกลาง
5	ได้ติดตามการทำงานเพื่อพัฒนาบ้านเมืองของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	2.65	0.99	ปานกลาง
	รวม	2.28	0.64	น้อย

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ และระดับน้อย 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ได้ติดตามการทำงานเพื่อพัฒนาบ้านเมืองของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.65$) ได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1, 7, 14) ต่อกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.63$) อยู่ในระดับน้อย คือ

ได้แสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่นเพื่อนำไปพัฒนาหมู่บ้าน (หมู่บ้านที่ 1, 7, 14) ($\bar{X} = 2.33$) ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในช่วงระหว่างรณรงค์หาเสียงและการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.07$) ได้เข้าร่วมหาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น โดยการติดป้ายหาเสียง ($\bar{X} = 1.71$)

3. ด้านการแสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็น จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ได้พูดคุยเกี่ยวกับเทศบาลให้กับคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน	2.85	0.91	ปานกลาง
2	ได้พูดคุยเรื่องเกี่ยวกับเทศบาลให้กับบุคคลอื่นที่อยู่ต่างถิ่น เช่น ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด	1.79	0.78	น้อย
3	ได้เขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ เพื่อร้องเรียนหรือเสนอแนะในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานต่างๆ ของเทศบาล	1.26	0.57	น้อยที่สุด
4	ได้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาล ไปลงหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหรือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง	1.17	0.59	น้อยที่สุด
5	ได้เสนอปัญหา ร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะด้วยวาจาต่อเทศบาล และกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาในเขตเทศบาล	2.42	0.88	น้อย
6	ได้เสนอปัญหา ร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะ โดยวิธีการเขียนลายลักษณ์อักษรเสนอต่อเทศบาลและกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาในเขตเทศบาล	1.79	0.94	น้อย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
7	ได้เสนอแนะนายเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลและเจ้าหน้าที่ในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการขององค์กรเทศบาล	2.64	0.94	ปานกลาง
	รวม	1.99	0.51	น้อย

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.99$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ระดับน้อย 3 ข้อ และน้อยที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ได้พูดคุยเกี่ยวกับเทศบาลให้กับคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 2.85$) ได้เสนอแนะนายเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลและเจ้าหน้าที่ในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการขององค์กรเทศบาล ($\bar{X} = 2.64$) ระดับน้อย คือ ได้เสนอปัญหา ร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะด้วยวาจาต่อเทศบาล และกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาในเขตเทศบาล ($\bar{X} = 2.42$) ได้พูดคุยเรื่องเกี่ยวกับเทศบาลให้กับบุคคลอื่นที่อยู่ต่างถิ่น เช่น ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด ($\bar{X} = 1.79$) ได้เสนอปัญหา ร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะ โดยวิธีการเขียนลายลักษณ์อักษรเสนอต่อเทศบาลและกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาในเขตเทศบาล ($\bar{X} = 1.79$) และระดับน้อยที่สุดคือ ได้เขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์วารสารต่าง ๆ เพื่อร้องเรียนหรือเสนอแนะในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานต่างๆ ของเทศบาล ($\bar{X} = 1.26$) ได้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาล ไปลงหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหรือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง ($\bar{X} = 1.17$)

4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ได้ติดตามข่าวเกี่ยวกับการบริหาร การให้บริการ ประกาศต่าง ๆ ของเทศบาล เช่น การจัดประชุมประชาคม นโยบายการบริหารงานเทศบาล เป็นต้น	3.26	0.77	ปานกลาง
2	ได้ก่อตั้งกลุ่มหรือร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วเพื่อมีบทบาทเกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณะ	2.36	0.96	น้อย
3	ได้ก่อตั้งกลุ่มหรือร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วเพื่อติดต่อกับทางราชการในเรื่องของปัญหาสังคม	2.42	0.99	น้อย
4	ได้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพกลุ่มต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน	3.54	1.29	มาก
5	ได้เข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะ เพื่อลดปัญหามลพิษกับสิ่งแวดล้อม	3.61	1.25	มาก
6	ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสามารถตอบสนอง และสอดคล้องกับการดำรงชีวิตของชุมชน	2.25	1.07	น้อย
7	ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน	2.51	1.01	ปานกลาง
	รวม	2.85	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ปานกลาง 2 ข้อ และระดับน้อย 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ อยู่ในระดับมาก คือ ได้เข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะ เพื่อลดปัญหามลพิษกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.61$) ได้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพกลุ่มต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ($\bar{X} = 3.54$) ระดับปานกลาง คือ

ได้ติดตามข่าวเกี่ยวกับการบริหาร การให้บริการ ประกาศต่าง ๆ ของเทศบาล เช่น การจัดประชุมประชาคม นโยบายการบริหารงานเทศบาล เป็นต้น ($\bar{X} = 3.26$) ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมคิดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.51$) และระดับน้อย คือ ได้ก่อตั้งกลุ่มหรือร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว เพื่อติดต่อกับทางราชการในเรื่องของปัญหาสังคม ($\bar{X} = 2.42$) ได้ก่อตั้งกลุ่มหรือร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว เพื่อมีบทบาทเกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณะ ($\bar{X} = 2.36$) และได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสามารถตอบสนอง และสอดคล้องกับการดำรงชีวิตของชุมชน ($\bar{X} = 2.25$)

5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	เคยร่วมลงชื่อเข้ากลุ่มในการเสนอโครงการต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีในหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1, 7, 14)	2.89	0.90	ปานกลาง
2	เคยร่วมลงชื่อร้องเรียนการให้บริการสาธารณะของเทศบาลในด้านต่าง ๆ	2.26	1.03	น้อย
3	เคยร่วมลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) ที่ไม่ควรดำรงตำแหน่งต่อไป	1.00	0.00	น้อยที่สุด
4	เคยร่วมลงคะแนนเสียงเห็นว่า นายกเทศมนตรีไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป	1.00	0.00	น้อยที่สุด
5	เคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการเรื่องอื่น ๆ (นอกเหนือจากข้อ 1-4)	2.37	0.87	น้อย
	รวม	2.30	0.43	น้อย

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ระดับน้อย 2 ข้อ และระดับน้อยที่สุด 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ อยู่ใน

ระดับปานกลาง คือ เคยร่วมลงชื่อเข้ากลุ่มในการเสนอโครงการต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีในหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1, 7, 14) ($\bar{X} = 2.89$) อยู่ในระดับน้อย คือ เคยมีส่วนร่วมในการแสดงออก ซึ่งความต้องการเรื่องอื่น ๆ (นอกเหนือจากข้อ 1-4) ($\bar{X} = 2.37$) เคยร่วมลงชื่อร้องเรียนการให้บริการสาธารณะของเทศบาลในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.26$) และอยู่ในระดับน้อยที่สุดเท่ากัน คือ เคยร่วมลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) ที่ไม่ควรดำรงตำแหน่งต่อไป ($\bar{X} = 1.00$) เคยร่วมลงคะแนนเสียงเห็นว่า นายกเทศมนตรีไม่ควรดำรงตำแหน่งต่อไป ($\bar{X} = 1.00$)

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อาชีพ และถิ่นที่อยู่อาศัย โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	2.71	0.61	2.35	0.63	5.46	0.000*
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	2.45	0.72	2.16	0.56	4.27	0.000*
3. ด้านการแสดงความคิดเห็น	2.13	0.58	1.89	0.42	4.24	0.000*
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.00	0.75	2.74	0.66	3.36	0.001*
5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	1.92	0.48	1.89	0.38	0.67	0.507
รวม	2.44	0.48	2.21	0.39	5.11	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็น และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
 จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	กลุ่มอาชีพ						F	Sig		
	เกษตรกร		รับจ้าง		ค้าขาย				รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.
1. ด้านการเลือกตั้ง	2.45	0.72	2.56	0.62	2.27	0.54	2.81	0.50	10.83	0.000*
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	2.39	0.68	2.28	0.69	2.07	0.53	2.50	0.60	7.04	0.000*
3. ด้านการแสดงความคิดเห็น	1.90	0.48	1.90	0.41	1.91	0.37	2.41	0.69	19.87	0.000*
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	2.82	0.72	2.89	0.73	2.77	0.59	2.93	0.83	0.90	0.442
5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	1.81	0.36	1.94	0.35	1.81	0.43	2.11	0.54	8.83	0.000*
รวม	2.28	0.44	2.31	0.42	2.16	0.37	2.55	0.50	10.96	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็น และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ที่มีเพศต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 วิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม จำแนกตามอาชีพ (n = 365)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	5.97	3	1.99	10.96	0.000*
ภายในกลุ่ม	65.50	361	0.18		
รวม	71.47	364			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ โดยรวม (n = 365)

อาชีพ	- X	เกษตรกร	รับจ้าง	ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
		2.27	2.31	2.16	2.55
- เกษตรกร	2.27	-	0.58	0.09	0.00*
- รับจ้าง	2.31	-	-	0.00*	0.00*
- ค้าขาย	2.16	-	-	-	0.00*
- รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	2.55	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามอาชีพ โดยรวม พบว่า

- คู่ที่ 1 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า
อาชีพเกษตรกร
- คู่ที่ 2 อาชีพรับจ้างมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าอาชีพค้าขาย
- คู่ที่ 3 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่า
อาชีพรับจ้าง และอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ
ด้านการเลือกตั้ง

(n = 365)

อาชีพ	— X	เกษตรกร	รับจ้าง	ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
		2.45	2.56	2.27	2.81
- เกษตรกร	2.45	-	0.24	0.06	0.00*
- รับจ้าง	2.56	-	-	0.00*	0.00*
- ค้าขาย	2.27	-	-	-	0.00*
- รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	2.81	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทาง
การเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามอาชีพ ด้านการเลือกตั้ง พบว่า

- คู่ที่ 1 อาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- คู่ที่ 2 อาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าอาชีพค้าขาย
- คู่ที่ 3 อาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- คู่ที่ 4 อาชีพค้าขาย มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามอาชีพ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

(n = 365)

อาชีพ	— X	เกษตรกร	รับจ้าง	ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
		2.39	2.28	2.07	2.50
- เกษตรกร	2.39	-	0.22	0.00*	0.33
- รับจ้าง	2.28	-	-	0.01*	0.02*
- ค้าขาย	2.07	-	-	-	0.00*
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.50	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง พบว่า

คู่ที่ 1 อาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าอาชีพค้าขาย

คู่ที่ 2 อาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าอาชีพค้าขาย

คู่ที่ 3 อาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

คู่ที่ 4 อาชีพค้าขาย มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ
ด้านการแสดงความคิดเห็น

(n = 365)

อาชีพ	— X	เกษตรกร	รับจ้าง	ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
		1.90	1.90	1.91	2.41
- เกษตรกร	1.90	-	0.97	0.87	0.00*
- รับจ้าง	1.90	-	-	0.87	0.00*
- ค้าขาย	1.91	-	-	-	0.00*
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.41	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ ด้านการแสดงความคิดเห็น พบว่า

คู่ที่ 1 อาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

คู่ที่ 2 อาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

คู่ที่ 3 อาชีพค้าขาย มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ

(n = 365)

อาชีพ	X	เกษตรกร	รับจ้าง	ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
		1.81	1.94	1.81	2.11
- เกษตรกร	1.81	-	0.03*	0.98	0.00*
- รับจ้าง	1.94	-	-	0.01*	0.00*
- ค้าขาย	1.81	-	-	-	0.00*
- รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	2.11	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ พบว่า

คู่ที่ 1 อาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับจ้าง

คู่ที่ 2 อาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

คู่ที่ 3 อาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าอาชีพค้าขาย

คู่ที่ 4 อาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

คู่ที่ 5 อาชีพค้าขาย มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
 จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	ถิ่นที่อยู่อาศัย						F	Sig
	หมู่ที่ 1		หมู่ที่ 7		หมู่ที่ 14			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	2.43	0.61	3.01	0.60	2.20	0.52	32.25	0.000*
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	2.25	0.57	2.54	0.93	2.11	0.46	8.10	0.000*
3. ด้านการแสดงความความคิดเห็น	1.95	0.41	2.19	0.78	1.91	0.43	6.24	0.002*
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	2.80	0.59	3.32	1.07	2.55	0.50	22.46	0.000*
5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	1.88	0.37	2.15	0.63	1.76	0.24	15.27	0.000*
รวม	2.26	0.36	2.64	0.60	2.11	0.34	29.39	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ 18 วิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย

(n = 365)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	9.99	2	4.99	29.39	0.000*
ภายในกลุ่ม	61.48	362	0.17		
รวม	71.47	364			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย

(n = 365)

ถิ่นที่อยู่อาศัย	\bar{X}	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 14
		2.26	2.64	2.10
- หมู่ที่ 1	2.26	-	0.00*	0.01*
- หมู่ที่ 7	2.64	-	-	0.00*
- หมู่ที่ 14	2.10	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย พบว่า

- คู่ที่ 1 ถิ่นที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ 7
- คู่ที่ 2 ถิ่นที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ 14
- คู่ที่ 3 ถิ่นที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ 14

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการเลือกตั้ง

(n = 365)

ถิ่นที่อยู่อาศัย	\bar{X}	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 14
		2.43	3.01	2.20
- หมู่ที่ 1	2.43	-	0.00*	0.00*
- หมู่ที่ 7	3.01	-	-	0.00*
- หมู่ที่ 14	2.20	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการเลือกตั้ง พบว่า

- คู่ที่ 1 ถิ่นที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ 7
- คู่ที่ 2 ถิ่นที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ 14
- คู่ที่ 3 ถิ่นที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ 14

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

(n = 365)

ถิ่นที่อยู่อาศัย	\bar{X}	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 14
		2.25	2.54	2.11
- หมู่ที่ 1	2.25	-	0.00*	0.13
- หมู่ที่ 7	2.54	-	-	0.00*
- หมู่ที่ 14	2.11	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม
ถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง พบว่า

คู่ที่ 1 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 7

คู่ที่ 2 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 14

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการแสดงความคิดเห็น

(n = 365)

ถิ่นที่อยู่อาศัย	\bar{X}	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 14
		1.95	2.19	1.91
- หมู่ที่ 1	1.95	-	0.00*	0.57
- หมู่ที่ 7	2.19	-	-	0.00*
- หมู่ที่ 14	1.91	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการแสดงความคิดเห็น พบว่า

คู่ที่ 1 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ 7

คู่ที่ 2 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 14

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

(n = 365)

ถิ่นที่อยู่อาศัย	— X	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 14
		2.80	3.32	2.55
- หมู่ที่ 1	2.80	-	0.00*	0.01*
- หมู่ที่ 7	3.32	-	-	0.00*
- หมู่ที่ 14	2.55	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า

คู่ที่ 1 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 7

คู่ที่ 2 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 14

คู่ที่ 3 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 14

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ

(n = 365)

ถิ่นที่อยู่อาศัย	— X	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 14
		1.88	2.15	1.76
- หมู่ที่ 1	1.88	-	0.00*	0.05*
- หมู่ที่ 7	2.15	-	-	0.00*
- หมู่ที่ 14	1.76	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ พบว่า

คู่ที่ 1 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 7

คู่ที่ 2 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 14

คู่ที่ 3 ถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าถิ่นที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 14

ตารางที่ 25 จำนวนความถี่ ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับ ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ด้านการเลือกตั้ง เทศบาลควรรหาแนวทางลดการซื้อเสียงในการเลือกตั้ง เนื่องจากมีผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจเงินในการซื้อเสียง	39
2	ควรมีกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้งให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสาร	23
3	ควรจัดให้มีการหาเสียงโดยใช้เวทีกลางของ กกต. ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้ผู้สมัครแสดงวิสัยทัศน์ในการบริหารท้องถิ่น	19

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	
1	ควรมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องประชาธิปไตยให้มากขึ้น	12
2	ควรเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นด้านนโยบายกับนักการเมือง	10
3	มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของนักการเมือง	7
	ด้านการแสดงความคิดเห็น	
1	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล	61
2	ควรปรับปรุงการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น ถนน รางระบายน้ำ ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น	59
3	เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น	38
4	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นมากขึ้น โดยการจัดทำเวทีประชาคมทุกครั้งที่มีการดำเนินโครงการของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด	29
5	ควรให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วม	20
6	เทศบาลควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นประจำชุมชน	16
	ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	
1	ควรให้ประชาชนมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์	26
2	เทศบาลควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ	14
3	ควรเพิ่มโครงการที่มีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	8
	ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	
1	เทศบาลควรสอบถามปัญหาประชาชนอย่างแท้จริง และทำตามที่ประชาชนต้องการ	30
2	ควรให้นักการเมืองสามารถพัฒนาตนเอง มีคุณภาพ และมีความรู้ความเข้าใจชุมชน	19

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความถี่ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการเลือกตั้ง เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ เทศบาลควรวางแนวทางลดการซื้อเสียงในการเลือกตั้ง เนื่องจากมีผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจเงินในการซื้อเสียง ควรมีกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้งให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสาร และควรจัดให้มีการหาเสียงโดยใช้เวทีกลางของ กกต. ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้ผู้สมัครแสดงวิสัยทัศน์ในการบริหารท้องถิ่น

ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรมีกิจกรรมรณรงค์เรื่องประชาธิปไตยให้มากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นด้านนโยบายกับนักการเมือง และมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของนักการเมือง

ด้านการแสดงความคิดเห็น เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล ควรปรับปรุงการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ถนน รางระบายน้ำ ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นมากขึ้น โดยการจัดทำเวทีประชาคมทุกครั้งที่มีการดำเนินโครงการของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ควรให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วม และเทศบาลควรจัดให้มีตู้แสดงความคิดเห็นประจำชุมชน

ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรให้ประชาชนมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์ เทศบาลควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ และควรเพิ่มโครงการที่มีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ เทศบาลควรถอดปัญหาประชาชนอย่างแท้จริง และทำตามที่ประชาชนต้องการ และควรให้นักการเมืองสามารถพัฒนาตนเอง มีคุณภาพ และมีความรู้ความเข้าใจชุมชน